

Notes breus

VAGUES

Ha estat trobada la solució a la vaga que feia un parell de setmanes sostenien els metallúrgics de Barcelona. Aquests dies era la vaga més important. La més important, dies enrera, fou la dels obrers del moll. Han fet seguici a la dels metallúrgics, una colla d'aturs, els quals petits conflictes van solucionant-se, ara l'un, ara l'altre. Feien també corrua a la vaga del moll, un grapat de petites vagues que al seu dia trobaren arranjament. A fora de Barcelona, al reste de Catalunya, igualment hi ha diferències, que es diluciden, entre obrers i patrons.

Aquest enfilall de vagues han tret de pollaguera molta gent. Els que creuen que el quietisme és penyora de benestar, preveuen, darrera del neguit natural de la producció, catàstrofes imminents. Res no hi val, per ells, la serenitat que presideix totes les discussions; l'enunciat tan sols del conflicte, els fa témer per la sort de Catalunya i la seva riquesa. I bé: nosaltres hi veiem tanmateix en el plantejament i en el desenvolupament de tants conflictes, tot el contrari. Per nosaltres, Catalunya està donant mostres de la seva fortitud i els homes que intervenen en les qüestions palesen una grossa capacitat. Si volguéssim establir un **paral·lel amb** les diferències socials que s'han suscitat en diferents punts d'Espanya, res no ens costaria de demostrar que en tant fora de Catalunya el més insignificant incident ha esdevingut una lluita aferrissada amb la força pública, les vagues catalanes, les importants vagues de Catalunya s'han plantejat en un pla de serenitat i es discuteixen amb gest obert i parla clara. En moltes de les incidències registrades en altres ciutats hispàniques, s'hi ha descobert la ingerència de maniobres tèrboles. A Catalunya, els nostres homes saberen a temps fer la tria, i han canalitzat les aigües que en forma de torrentada ens venien damunt.

Les qüestions hi són; no hi ha cap dubte; és natural que hi siguin. El que neguem és que siguin un perill per Catalunya; ans creiem que amb llur plantejament i amb l'endagament llur, ens fem més capaços per la nostra llibertat. —XEIX.

La gràcia de Déu

Sant Tomàs d'Aquino afirmà que tot poder ve de Déu. En conseqüència el Poder públic ve també de la Divinitat, la qual la deposita en el príncep que l'exerceix per delegació de Déu. El príncep, doncs, exerceix la sobirania d'una manera delegada vis-a-vis de Déu i d'una manera absoluta enfront del poble, que no compta. Segons Sant Tomàs sembla que el poble no compta més que per a ésser manat d'una manera absoluta pel príncep. I com que Sant Tomàs, mestre en Teologia dogmàtica, ultra l'Angel de les Escoles, és veu en cap de l'Església i aquesta — diuen — és a la terra veu de Déu, resulta — ergo — que la veu de Sant Tomàs és veu de Déu. Segons Sant Tomàs, el príncep governa per gràcia de Déu, cosa que té, per cert, bastant poca gràcia. Té poca gràcia perquè la gràcia de Déu — d'aquí allò de "graciosa Magestat" — la gràcia de Déu, de Sant Tomàs és la desgràcia dels pobles. Naturalment que els pobles no compten més que per a creure. Però encara, hi ha un problema a resoldre i és aquest: Quan no hi ha príncep, sinó República, a qui delega Déu el seu Poder? A qui dona la seva gràcia?

Però davant de la teoria tomista s'alça la del P. Suàrez i més tard la del R. P. Mariana de la potentada Companyia de Jesús (naturalment que són ells qui fan companyia amb Jesús i no Jesús amb ells). Consisteix esquemàticament en això: Déu és Mestre de tot Poder que dona al poble i el poble delega en el príncep; per tant — diu el P. Mariana — el poble pot suprimir el príncep si no compleix a la seva satisfacció, l'Autoritat que ha delegat en ell. En el fons hi ha aquí implícit un principi democràtic: el control rigorós del poble — font terrena única de Sobirania — que en el cas extrem pot tenir per resultat el regicidi. La Facultat de Teologia de París condemnà i cremà el text del P. Mariana "De Rege Institutionis" on era exposada aquesta doctrina.

Doncs bé; si adoptem provisionalment la teoria del P. Suàrez, en el cas present d'Espanya, del problema de la separació de l'Església i l'Estat, és el poble qui deu manar

i la separació és el que mana. I segons l'esmentada teoria aquest manament és ineludible. Bastaria això per a determinar la separació, si demés no hi hagués raons tan poderoses com aquesta: per què milers i milers de ciutadans no catòlics han de pagar el culte d'una religió que no senten? I si ens posem dins de les conseqüències que treu el R. P. Mariana de la potentada Companyia de Jesús, ens preguntem: per què el poble deixà escapar a l'ex-rei?

I no s'objecti que Suàrez i el P. Mariana parlen de prínceps i que, per tant, ells i Déu són monàrquics, puix que al seu temps no hi havia més que prínceps que exercissin sobirania. Això ultra l'afirmació que aquí, la gràcia de Déu es vessa al poble i és el poble qui mana en delegació.

Per què, doncs, els mateixos jesuïtes són els que avui estan rabiosos d'una possible separació de l'Església i l'Estat, si un dels seus, el P. Mariana, és qui accepta la teoria que porta aquesta conseqüència? Nosaltres creiem que l'esperit de disciplina era la característica més radical de l'opulenta Companyia de Jesús. Però en el fons hi ha un secret: la Companyia afirma en cada època allò que més li convé. Davant d'aquesta aclaració cal preguntar-se, què li havia fet el rei al P. Mariana per sustentar tal teoria fins al punt d'afirmar la legitimitat del regicidi? I també: quins profits materials — parlar d'espirituals en referir-se a jesuïtes fóra un contrasentit — esperen els reverendíssims pares de la poderosa Companyia de la persistència de les actuals relacions entre Església i Estat?

Es ara qüestió greu saber on va a parar la gràcia de Déu: si al príncep o bé al poble. Si va al príncep nou problema: com que no hi ha príncep, en qui depositar la gràcia de Déu? i aquí, gràcies a Déu, estem en un carrer sense sortida. La trobarem si ens agafem a la sotana reverenda del P. Mariana i veurem la gràcia de Déu en el poble el qual ja fa molts anys que, gràcies a Déu, i per aquella gràcia de Déu, vol la separació de l'Església i l'Estat.

Naturalment que el P. Mariana

Borges i el Monument al President

Sota aquest títol publica "La Rambla" un reportatge de Ramon Fabregat, d'on extractem els següents paràgrafs:

"A hores d'ara — ens diuen — tots els Ajuntaments del districte han tramès quantitats. A la nostra crida fora de Borges i el districte han contestat sumant-se a la idea els Ajuntaments de Barcelona, Sabadell, Lleida, Montblanc, Tàrraga, Roses, Rubí i Les Penelles. En manquen molts i molts que no dubtem voldran col·laborar a l'homenatge.

Caldria, però, que la premsa s'interessés per l'assumpte obrint llistes de subscripció

Tothom contribuirà, sens dubte, a aquesta nova creuada i tothom comprendrà també, el motiu que sigui Borges on s'erigeixi el monument. A qualsevol indret de Catalunya on s'erigeixi el monument, no hi ha cap dubte que sabria ésser honorat i conservat amb els respectes deguts, però a cap més lloc que a Borges, tindria la significació i el caràcter de consagració política pel fet d'ésser Borges la ciutat elegida.

No es tracta pas de suscitar cap gelosia de campanaret. Borges-Macià, vulgui's o no, són dos termes consubstancials. Quan la major part dels catalans — i ja se'ns permetrà que ara ho diguem — o eren indiferents o contraris a l'actuació d'En Macià, hi havia un lloc a Catalunya, on Macià no era mai discutit. Borges — i en dir Borges n'excluïm els cara-girats que fan filigranes a totes les situacions — Borges ha estat com la mare que tot el que fa el fill gran ho troba com una gràcia i una virtut.

Catalunya no negarà el seu concurs entusiasta i decisiu per tal que aquest monument el veiem ben aviat erigir-se en aquestes Borges — les Borges de la massa creient — que ha estat una flama vivent i un reducte que ha sabut resistir contra els defalliments convencionals de propis i estranys."

avui no exposaria novament la seva doctrina. Estem segurs que el dia que la separació sigui un fet, els ossos li cruixiran de remordiment, dins de la tomba. EDEIPE